

«Про виконання рекомендацій, наданих Департаментом внутрішнього фінансового контролю та аудиту КМДА за результатами перевірок обсягів та якості виконаних робіт на об'єктах капітального будівництва та капітального ремонту, передбачених Програмою економічного і соціального розвитку м. Києва на 2017 рік»

Основні характеристики аудиту відповідності діяльності Оболонської РДА та її структурних підрозділів щодо виконання показників капітальних вкладень та капітальних ремонтів Програми економічного і соціального розвитку м. Києва.

Департаментом внутрішнього фінансового контролю та аудиту КМДА (далі – Департамент) під час аудиту оцінювалась діяльність Оболонської районної в місті Києві державної адміністрації, її структурних підрозділів, підпорядкованих підприємств, установ щодо виконання Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2017 рік (далі – Програми розвитку) в частині капітальних вкладень та капітальних ремонтів.

Відповідно до розпорядження Оболонської РДА від 30 січня 2017 року № 32 замовниками робіт з капітального ремонту, будівництва та реконструкції об'єктів на території Оболонського району були визначені: 3 (три) суб'єкти господарювання в частині виконання робіт з капітальних вкладень та 8 (вісім) суб'єктів – з капітальних ремонтів.

Таким чином, основними замовниками відповідних робіт були:

- Управління освіти – 50 % від загального обсягу робіт;
- КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Оболонського району м. Києва» - 33 %;
- Управління будівництва, архітектури та землекористування – 10%.

В результаті виконання Програми розвитку в частині капітальних вкладень та капітальних ремонтів здійснено на 96,5 % від затверджених асигнувань, що становить 205,7 млн. грн., з них капітальних вкладень на 97,3 % або 73,3 млн. грн. та капітальних ремонтів на 96,3 % або 132,4 млн. грн.

З метою надання оцінки системи внутрішнього контролю всіх учасників процесу організації та виконання завдань Програми розвитку щодо поліпшення конкретних параметрів якості життя Оболонського району під час аудиту Департаментом досліджено, з урахуванням ризиків, наступні основні питання:

- формування і виконання проектно-кошторисної документації;
- складання актів виконаних робіт (форма № КБ-2в);
- укладання, внесення змін, виконання договорів щодо ремонтно-будівельних робіт (далі – договорів підряду) на відповідність вимогам нормативно-правових актів;
- контроль за якістю ремонтних робіт тощо.

2. Основні порушення та недоліки виявлені під час перевірки обсягів та якості виконаних робіт на об'єктах капітального будівництва та капітального ремонту та способи недопущення їх у майбутньому.

В процесі перевірки Департаментом встановлено ряд **основних порушень та недоліків**, які вплинули на стан виконання Програми розвитку, а саме:

1. Неналежна підготовка замовниками проектів договорів з будівельно-ремонтних робіт, у тому числі виявлено:

відсутність в більшості укладених договорів **строків виконання відповідних робіт (у вигляді додатків з графіками, планами тощо)** (окрім визначення лише терміну дії договору - до 31.12.2017), що призводить до виникнення безконтрольності, практичної можливості отримання замовниками компенсації за несвоєчасне і неякісне виконання зобов'язань підрядниками, а також створення переважних умов в недотриманні термінів виконання робіт;

наявність диспропорції в частині виконання майже половини всього обсягу робіт з капітального ремонту **наприкінці року (листопад-грудень)**, що свідчить про нераціональне визначення деякими замовниками строків виконання робіт, а також негативно впливає на їх якість;

недотримання деякими замовниками в повному обсязі вимог п. 15 протоколу доручень КМДА від 17.11.2016 № 66, листа попередження голови виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) від 02.12.2016 №001-3447 під час підготовки договорів підряду, а саме відсутність обов'язкових зобов'язань:

здійснення оплати підрядником за спожиту електроенергію та воду в процесі виконання будівельно-монтажних робіт відповідно до показників лічильників та згідно з чинними тарифами на підставі відповідних актів;

повернення коштів підрядником, у разі виявлення контролюючими органами завищення обсягів та вартості виконаних робіт.

2. Відсутність контролю замовниками за виконанням умов договорів та стягненням з підрядних організацій компенсаційних та штрафних санкцій.

Відповідно до положень ст. 526 Цивільного Кодексу України зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору. Нормою абз.1 ч.1 ст. 530 Цивільного Кодексу України визначено, що якщо у зобов'язанні встановлений строк (термін) його виконання, то воно підлягає виконанню у цей строк (термін), а не в строк дії договору (31.12.2017). Договір є обов'язковим для виконання (ст. 629 ЦК України). Аналогічні приписи містить і ст. 193 Господарського Кодексу України.

Так, в процесі приймання замовниками актів виконаних робіт слід не порушувати строків (термінів) визначених в умовах договору. Оскільки, згідно визначених умов договорів, у випадку затримки початку робіт (або не виконання робіт в повному обсязі), підрядник сплачує замовнику пеню у розмірі подвійної облікової ставки НБУ за кожен день такої затримки. У випадку прострочення виконання зобов'язання понад 30 календарних днів підрядник додатково сплачує замовнику штраф у розмірі 7% від вартості робіт за кожен день прострочення.

3. Відсутність належного контролю замовниками за проведенням робіт з капітального ремонту та підготовкою кошторисної документації.

Встановлена відсутність консолідованої відповідальності замовників за підготовкою дефектних актів та проектно-кошторисної документації, особливо в частині внесення змін. Зокрема, виникнення розбіжностей у співставленні показників дефектного акту, локального кошторису з актами виконаних робіт.

Враховуючи вимоги ДБН (п.5.3.2. ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва»), роз'яснення Державного комітету України у справах містобудування і архітектури (лист від 24.02.2005 №7/8-134) та збірника офіційних документів та роз'яснень «Ціноутворення в будівництві» за липень 2010 року № 7 уточнення обсягів і видів робіт здійснюється шляхом складання дефектного акту на додаткові роботи, в якому відображаються всі зміни з номенклатури та обсягів робіт. На підставі дефектного акту на додаткові роботи складається кошторис на такі роботи.

Згідно ст. 877 Цивільного Кодексу України підрядник зобов'язаний виконати роботи відповідно до кошторисної документації, а зміни мають бути погоджені із замовником. Підрядник не може вимагати оплати робіт, не погоджених із замовником документально.

Також, відмічається внесення підрядними організаціями до актів приймання виконаних будівельних робіт ф. № КБ-2в вартості витрат за експертизу проектно-кошторисної документації, чим порушено вимоги п. 6.2.7.4 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 № 293.

Оскільки, витрати на експертизу проектно-кошторисної документації є витратами замовника та враховуються у зведеному кошторисному розрахунку в главі 12 «Проектно-вишукувальні роботи та авторський нагляд», при дорученні проходження експертизи підряднику, замовник компенсує витрати за послуги на основі окремого рахунку та підтверджуючих документів підрядника або укладає окремі договори з виконавцями, оформляє здавання-приймання виконаних робіт та здійснює їх оплати відповідно до умов договору.

Крім цього, встановлено необґрунтоване заниження комунальним підприємством планових показників дохідності в фінансовому плані на рік порівняно з попереднім роком.

Відповідно вимогам п.2 додатку 3 «Положення про порядок складання річного фінансового плану підприємством, організацією, установою, що належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва, та господарським товариством, у якому є частка майна комунальної власності територіальної громади міста Києва в розмірі не менше як 30%», затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 01.11.2001 №2323), базування планових показників в річному фінансовому плані здійснюється на вивченні фактичних показників попереднього року.

Наслідком, зазначеної недосконалості управлінсько-організаційного характеру є не визначеність найбільшими замовниками в посадових інструкціях працівників відповідного кола обов'язків щодо контролю та відповідальністю за формуванням та виконанням кошторисної документації, складанням актів виконаних робіт, укладанням, внесенням змін, виконанням договорів з будівельно-ремонтних робіт.

У зв'язку з вищевикладеним та з метою не допущення у майбутньому недоліків в процесі виконання Програми розвитку Оболонською районною в місті Києві державною адміністрацією було видано розпорядження від 26.10.2018 № 544 «Про деякі питання, пов'язані з забезпечення виконання показників Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на відповідні роки», в якому передбачено:

обов'язкове включення в істотні умови договорів підряду строків, термінів виконання відповідних робіт (у вигляді додатків з графіками, планами тощо) та штрафних санкцій за їх недотримання;

визначення окремим наказом персональної відповідальності відповідних посадових осіб щодо контролю за формуванням та виконанням кошторисної документації, складанням актів виконаних робіт, укладанням, внесенням змін, виконанням договорів з будівельно-ремонтних робіт;

комунальним підприємствам, віднесених до сфери управління Оболонської РДА, в процесі формування фінансового плану відповідного підприємства на наступний рік забезпечити погодження його з Оболонською районною в місті Києві державною адміністрацією, зокрема, з головним спеціалістом з питань внутрішнього фінансового контролю та аудиту.

Крім цього, відповідно до доручення першого заступника голови Київської міської державної адміністрації від 24.08.2018 № 22718/14 усі розпорядники бюджетних коштів – замовники робіт по будівництву, реконструкції та капітальному ремонту об'єктів комунальної власності повинні забезпечити застосування на практиці відповідного примірного договору.

3. Стан врахування рекомендацій, наданих Департаментом внутрішнього фінансового контролю та аудиту КМДА за результатами перевірок.

За результатами наданих рекомендацій, Оболонською районною в місті Києві державною адміністрацією, її структурними підрозділами, підпорядкованими підприємствами, установами (замовниками з капітального ремонту, будівництва та реконструкції об'єктів комунальної власності) були вжиті наступні заходи, а саме:

забезпечено відшкодування підрядними організаціями витрат, виявлених під час аудиту порушень вимог чинного законодавства;

посилено внутрішній контроль за дотриманням законодавчих актів під час укладання договорів та прийняття ремонтно-будівельних робіт, в частині врегулювання повноважень, обов'язків та відповідальності функцій замовників;

врегульовано питання послідовності капітальних вкладень в частині інвестування в попередніх роках коштів по Програмі економічного і соціального розвитку м. Києва.

*Головний спеціаліст з питань
внутрішнього фінансового контролю та аудиту*